

Brødkorn, den anden er en Dyrtidsforanstaltning, og det forekommer mig, at den som saadan burde have været skilt ud og behandlet som en anden Dyrtidslov.

Med Hensyn til Fremskaffelsen af Brødkorn vil jeg sige, at den Afleveringspligt paatager Landbruget sig atter i Aar med Glæde eller bør i alt Fald gøre det uden at surmule. I Hærens Lærebog for menige staar der, at Lydighedspligten skal være ubetinget, nøjagtig og villig. Jeg vil sige, at Landmændenes Afleveringspligt ogsaa skal være ubetinget, de skal aflevere det hele uden at stikke noget under Stolen; den skal være nøjagtig, der skal afleveres til de Tider, man finder det rigtigst, og den skal være villig. Jeg tror, jeg har Ret, naar jeg siger, at det danske Landbrug har været villigt til under Krigen at bære de Byrder, som af samfundsmæssige Hensyn blev lagt paa det, og som det burde bære. At man nu fra visse Hold indenfor Landbruget mener, at Tiderne har ændret sig saa betydeligt, at Forpligtelsen derigennem er blevet noget forringet, at man maa komme paa Linie med andre Samfundsklasser og Erhverv, det er noget for sig. Jeg forstaar den Følelse. Men endnu i Aar har Landbruget Pligt til at vise sin Samfundsfølelse ved at aflevere Kornet, da vi jo faktisk faar, hvad man kalder en ordentlig, forsvarlig Pris. Det er ikke, hvad man fra visse Sider kalder for Verdensprisen, det er ikke de Priser, hvortil Verdensnøden har jobbet Brødkornet op. Men hvis det var det, saa havde Landbruget jo heller ikke opfyldt sin Mission, den, som ogsaa forskellige andre Erhverv maa opfylde i disse Tider; Husejerne i Byerne lider jo endnu under Dønningerne af de onde Slagskygger af den store Krig. Jeg siger, Landbruget paatager sig beredvilligt ligesom i de tidligere Aar denne Byrde, som jo i Virkeligheden er betydeligt lettet, det kan vi ikke nægte. Men en anden Ting er, at Landbruget med Rette vil reagere mod en Særbeskatning, saa snart den viser sig paa andre Omraader.

Den anden Side af Lovforslaget angaar Brødprisen Nedsettelse. Som jeg sagde før: dette burde have været skilt ud, det er en Dyrtidsforanstaltning. I fuld Tilslutning til, hvad jeg sagde i Fjor ved samme Lejlighed, og hvorved jeg var i fuld Tilslutning til det Parti, jeg har den Ære at tale for i Dag, vil jeg hævde, at det er en Dyrtidsforanstaltning, det er en Samfundsopgave, der skal løses af Samfundet, af Staten, af alle Skatteydere — vi har jo Beskatning efter stigende Skala.

Det er ganske uberettiget at anse det for en Opgave, der skal løses af et enkelt Erhverv eller en enkelt Samfundsklasse. Det forekommer mig, at man i ikke saa ganske ringe Grad ved dette Lovforslag har forsyndet sig mod dette i Virkeligheden saa sunde og rigtige Princip. Det konservative Folkeparti, som tæller Tilhængere i alle Samfundsklasser, har ogsaa stor Medfølelse med de Konsumenter, der er stødte i Vanskelighed paa Grund af den store Dyrtid, ihvorvel jeg maa sige, at Brødet jo ikke er det væsentlige. Det kan ikke fragaas, at der rundt om i Landet sidder en Mængde Præsteenker, Lærerenker, i det hele taget mindre Pensionister, for hvem selv en ringe Fordyrelse betyder noget. Jeg tænker ogsaa her paa de smaa Kapitalister, f. Eks. dem som i 1915—16 solgte deres Ejendomme for tidligt. De var egentlig ikke gamle nok endnu til at trække sig tilbage grundet paa Alderdomssvaghed, men de tog Chancen og mente som saa: Vi vil ikke sidde og forpasse vort Spil, vi sælger vor Gaard og flytter saa til en Stationsby, hvor vi køber en lille Villa. Vi har da den ikke ubetydelige Sum af 30—40 000 Kr. at trække Rente af. — Det har jo vist sig at være en mindre heldig Foranstaltning, men fordi disse Mennesker har grebet fejl i disse Tidens store Gnawpose, bør de dog ikke undgælde saa haardt derfor. Mange har grebet rigtigst og gaar nu om og spiller store Folk med et genialt Blik paa Forholdene. Det er det rene Svineheld. Nej, disse Smaafolk, der sidder derude i Landet, har Krav paa en vis Sympati, for der var jo intet ondt i det, de gjorde; de realiserede bare deres Ejendomme for at trække sig tilbage og have deres Alderdom sikret, maaske vilde de ogsaa sikre deres Børn en passende Arv at komme i Gang for. Men disse Folk er nu grumme ilde stillede, og derfor siger jeg: Der er al Anledning til at holde Brødprisen nede. Vi udtalte jo ogsaa i det Manifest, som vi for ikke lang Tiden siden udstedte, at det var vort Ønske, at Brødprisen blev overkommelig. Men jeg maa rigtignok sige, at for den allerstørste Del af Befolkningen spiller en moderat Forhøjelse af Rugbrødsprisen ikke nogen væsentlig Rolle. Jeg ser, at man i Bemærkningerne til Lovforslaget har tangeret dette Forhold, at man havde tænkt sig, at der skulde lægges 5 Kr. paa Afleveringsprisen. Det vilde bevirke en Forhøjelse af 20 Øre paa et 8 Punds Rugbrød. Ja, det er Penge. For en Mand, der har Kone